

На данашњи дан 1456. године хришћанска војска под командом ердељског војводе Јаноша Хунадија, који је у српској епизи познат као Сибињанин Јанко, у одлучујућој бици, у којој су се посебно истакли српски одреди, потукла је Турке који су опколили Београд. Преживели од око 150.000 Турака под вођством султана Мехмеда II Освајача су сутрадан после битке, у којој је ранен и сам султан, одустали од опсаде града. Београд су тада уз Србе бранили немачки, угарски и пољски крсташи.

Данас је среда, 22. јул 2026.

1739 - Турци су поразили Аустријанце код Гроцке и приморали их да напусте Србију и Београд. Београдским миром 18. новембра 1739. Београд и све територије између Западне Мораве и Дунава су после 21 године аустријске управе поново припојене Турској.

1784 - Рођен је немачки астроном и математичар Фридрих Вилхелм Бесел, оснивач и први директор Кенигсбершке опсерваторије, који је израчунао путању Халејеве комете и први утврдио променљивост кретања Сиријуса и Прокијуса и закључио да је реч о звездама двојницима. На основу геодетских прорачуна извео је нове податке о облику и димензијама Земље. Усавршио је и неке математичке методе у астрономији.

1812 - У бици код Саламанке у Шпанији британска војска под командом фелдмаршала Артура Велзлија Велингтона поразила је француске снаге којима је командовао маршал Огист Мармон.

1888 - Рођен је амерички микробиолог Селман Ејбрахам Ваксман, добитник Нобелове награде за медицину 1952. Награду је добио за проналазак стрептомицина, првог антибиотика који успешно сузбија туберкулозу. Пронашао је и неомицин. Написао је аутобиографију "Мој живот са микробима".

1898 - Рођен је амерички вајар Александер Стерлинг Калдер. Његове ране скулптуре имају карактер духовитих играчака, а у прве апстрактне конструкције уграђивао је мале моторе који су их покретали. Доцније творевине "мобиле" покретала су ваздушна струјања. Његов "мобил" огромних размера постављен је 1958. испред палате УНЕСКО у Паризу. "Стабиле" је фиксирао односом линија и плоха одмерених пропорција. Бавио се и илустрацијама, сценографијом, примењеном уметношћу.

1917 - Александар Керенски је постао председник владе Русије. Положај је изгубио збацивањем Привремене владе 7. новембра 1917. (25. октобра према Јулијанском календару, тада важећем у Русији) првог дана Октобарске револуције. Из Петрограда је побегао аутомобилом америчког посланства и 1918. је емигрирао захваљујући документима које му је обезбедило српско посланство.

1933 - Амерички пилот Вили Пост окончао је први самостални лет око Земље, коју је прелетео за седам дана, 18 часова и 49 минута.

1934 - Америчког пљачкаша банака и убицу "државног непријатеља број један" Џона Дилинџера, у Чикагу су после 13 месеци потере убили агенти Федералног истражног бироа.

1939 - Рођена је Милдред Ловинг, прва црна жена чије је супротстављање забрани склапања међурасног брака довела до одлуке Врховног суда САД о поништењу тог закона. Милдред је, након низа хапшења у њеној родној Вирџинији, због међурасног брака склопљеног 1958. упутила писмо тадашњем министру правде САД Роберту Кенедију, чиме је покренут процес који је 12. јуна 1967. довео до једногласне одлуке Врховног суда којом је закон Вирџиније стављен ван снаге. Тим путем поништени су слични закони у још најмање 16 америчких држава.

1943 - Савезничке снаге су у Другом светском рату ослободиле италијански град Палермо на острву Сицилија.

1944 - У Лублину је група пољских политичара, послата из Совјетског Савеза, формирала Комитет народног ослобођења, који је Москва признала као привремену владу Пољске упркос постојању легалне владе те земље у Лондону.

1972 - Совјетска космичка сонда "Венера 8" прва се меко спустила на површину Венере с које је 10 минута емитовала податке, пре него што су сагорели инструменти.

1981 - Турски терориста Мехмет Али Агџа осуђен је на доживотну робију због неуспелог атентата на поглавара римокатоличке цркве Јована Павла II, 13. маја 1981.

1991 - Председништво СФРЈ је на основу уставних овлашћења наредило разоружање и демобилизацију свих паравојних јединица у Хрватској. Наредба није донела никакве резултате пошто је руководство Хрватске на челу са Туђманом наставило са сепарацијом Хрватске из Југославије свим средствима, чиме је изазван грађански рат.

1992 - Највећи колумбијски кријумчар дроге Пабло Ескобар побегао је из затвора.

1994 - Позивајући се на економску кризу, председник Рафаел Калдера је суспендовао уставна права у Венецуели.

2000 - У Пакистану је збачени премијер Наваз Шариф осуђен на 14 година тешког рада и суд ми је, прихвативши оптужбу за корупцију, изрекао и забрану бављења политиком 21 годину.

2003 - Америчке трупе су у нападу на вилу у Мосулу на северу Ирака убиле Удаја и Кусаја, синове бившег ирачког председника Садама Хусеина. Кусај је био шеф ирачких специјалних снага безбедности и тајне полиције, очевог личног обезбеђења и Републиканске гарде а Удај командант парамилитарних елитних јединица Федајина.

2005 - Преминуо је Драгош Калајић, српски сликар, публициста и литерата. Дипломирао је у Риму, на Академији лепих уметности. Бавио се сликарством, теоријом уметности, али је посебно упамћен као публициста и политички мислилац. Уређивао је часопис "Дело", магазин "Дуга" и био дописник агенције Танјуг из Рима. Као уредник у издаваштву приредио је и објавио дела низа релевантних аутора, попут Плотина, Шпенглера, Де Ружмона, Јулијана Апостате, Берђајева, Шестова, Вајнингера, Конрада Лоренца, Ренеа Генона, Јулијуса Еволе. Дела: "Мапа (анти)утопија", "Смак света", "Америчко зло", "Издана Европа", "Последњи Европљани", тв серијал "Огледало 20. века".

2006 - Израелска армија је заузела село Марун ал Рас, на југу Либана, кључно упориште Хезболаха.

2011 - У центру Осла и на острву Утоја, тридесетак километара од центра Осла, догодио се терористички напад који је извео десни екстремиста Андрес Брејвик. Укупно је погинуло 77 особа.

2016 - Десет особа је убијено, а 36 је повређено у нападу у "Олимпија" тржном центру у Минхену. Нападач, 18-годишњак иранског порекла, извршио је самоубиство. Мотиви напада нису разјашњени.

2016 - Јапанска компанија "Фунаи електрик", последњи произвођач видео рекордера, објавила је да ће произвести последњи комад овог уређаја, чиме он "одлази у историју". "Фунаи" је почео да производи видео рекордере 1983. и извесно време је продавао чак 15 милиона годишње. VCR или видео рекордери настали су шездесетих, а широка популарност уследила је пошто је "Сони" направио модел приступачан обичним грађанима.

2020 - Према подацима Worldometer-а, број заражених особа од Ковида-19 премашио је 15 милиона широм света (15.005.996). Највише инфицираних било је тада у САД (више од 4 милиона), потом у Бразилу (више од 2 милиона), у Индији (преко милион).

(РТВ)